

DA za nove olakšice

Nove
porezne
olakšice
u oporezivanju
dohotka

*Porezne olakšice od
1. siječnja 2003. godine*

Odredbama Zakona o porezu na dohodak (»Narodne novine« br. 127/00 i 150/02), propisani su i novi osobni odbici koji se primjenjuju od 1. siječnja 2003. godine. Osobni odbitak umanjuje osnovicu poreza na dohodak poreznog obveznika.

OSOBNI ODBITAK — NEOPOREZIVI DIO DOHOTKA

1. Dio osobnog odbitka poreznog obveznika

- 1.1.** Osnovni osobni odbitak za poreznog obveznika iznosi 1.500,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja odnosno 18.000,00 kuna godišnje (do 31. prosinca 2002. godine osnovni osobni odbitak za poreznog obveznika iznosio je 1.250,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja odnosno 15.000 kuna godišnje).
- 1.2.** Osobni odbitak za umirovljenika, osobu koja prima invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, za korisnika obiteljske mirovine, osobu koja uz mirovinu, na temelju ranije uplaćenih obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, prima i mirovinu na temelju ranije uplaćenih obveznih doprinosa za individualnu kapitaliziranu štednju i/ili primitak (mirovinu) koju isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavaca za dokup dijela mirovine, priznaje se u visini mirovine, a najviše do 2.550,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja odnosno najviše do 30.600,00 kuna godišnje.
- 1.3.** Osobni odbitak poreznog obveznika utvrđuje se kao zbroj osnovnog osobnog odbitka i osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji te bivšeg bračnog druga za kojeg plaćaju alimentaciju (0,4 osnovnog osobnog odbitka), za uzdržavanu djecu (0,42 osnovnog osobnog odbitka za prvo dijete, 0,59 za drugo, 0,84 za treće, 1,17 za četvrto, 1,59 za peto, 2,09 za šesto, 2,67 za sedmo, 3,34 za osmo, 4,09 za deveto, i 5,0 za deseto, a za svako daljnje dijete faktor osnovnog osobnog odbitka povećava se za 1,0 u odnosu na faktor osobnog odbitka za prethodno dijete) i 0,25 osnovnog osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

OSOBNI ODBICI (osobni se odbici zbrajaju)	Faktor osobnog odbitka	Mjesečne svote (kn)	Godišnja svota (kn)
Osnovni osobni odbitak	1,00	1.500,00	18.000,00
Osobni odbitak umirovljenika (najviše do)	(1,70)	2.550,00	30.600,00
Uzdržavani članovi uže obitelji	0,40	600,00	7.200,00
Porezni obveznik, svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, <i>ako su osobe s invaliditetom</i>	0,25	375,00	4.500,00
Prvo dijete	0,42	630,00	7.560,00
Drugo dijete	0,59	885,00	10.620,00
Treće dijete	0,84	1.260,00	15.120,00
Četvrto dijete	1,17	1.755,00	21.060,00
Peto dijete	1,59	2.385,00	28.620,00
Šesto dijete	2,09	3.135,00	37.620,00
Sedmo dijete	2,67	4.005,00	48.060,00
Osmo dijete	3,34	5.010,00	60.120,00
Deveto dijete	4,09	6.135,00	73.620,00
Deseto dijete	5,00	7.500,00	90.000,00
Jedanaesto dijete (i svako daljnje dijete) — faktor osnovnog osobnog odbitka povećava se za 1,0 u odnosu na faktor osobnog odbitka za prethodno dijete)	6,00 (5,00 + 1,00)	9.000,00	108.000,00

1.4. Osnovni osobni odbitak obveznika koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi utvrđuje se u visini:

- * 3.750,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području prve skupine,
- * 3.000,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području druge skupine,
- * 2.250,00 kuna za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području treće skupine.

Poreznim obveznicima se osobni odbitak za uzdržavane članove i djecu utvrđuje prema osnovnom osobnom odbitku propisanom za područja posebne državne skrbi, ako ti članovi uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi.

Osobni dobitak za područja posebne državne skrbi priznaje se poreznim obveznicima u godišnjem obračunu poreza na dohodak po podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi, a tijekom poreznog razdoblja koristi se osobni odbitak u iznosu od 1.500,00 kuna mjesečno što je i osnovica za utvrđivanje osobnog odbitka po osnovi uzdržavanja članova uže obitelji.

2. Dio osobnog odbitka za zdravstvene usluge i nabavu ortopedskih pomagala

2.1. Tuzemnim poreznim obveznicima osobni odbitak za porezno razdoblje može se povećati u godišnjem obračunu poreza na temelju podnesene godišnje porezne prijave za iznos stvarnih troškova za zdravstvene usluge i nabavu ortopedskih pomagala u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, a najviše do 12.000,00 kuna godišnje.

2.2. Zdravstvenim uslugama smatraju se usluge u okviru primarne, specijalističko-konzilijarne i bolničke zdravstvene zaštite u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, koje se provode u svrhu liječenja, a troškovi kojih nisu podmireni iz osnovnog, dopunskog ili privatnog zdravstvenog osiguranja ili na teret darovanja koja je ostvarila fizička osoba za te namjene.

2.3. Zdravstvenim uslugama smatraju se liječnički pregledi, dijagnostičke i laboratorijske pretrage, dijagnostički i terapijski postupci, operativni zahvati uključujući i ugradbene materijale, bolnička zdravstvena zaštita i medicinska rehabilitacija, stomatološke usluge i protetski nadomjesci, lijekovi

koji su registrirani u Republici Hrvatskoj i propisani na recept, plaćena participacija te lijekovi propisani na recept i kupljeni u Republici Hrvatskoj, a koji nisu registrirani u Republici Hrvatskoj.

- 2.4.** Iznimno od navedenog, dio osobnog odbitka po osnovi troškova nastalih za zdravstvene usluge porezni obveznici ne mogu koristiti za izdatke estetskih i kozmetičkih zahvata te kozmetičkih sredstava koja nisu medicinski indicirana, odnosno primijenjena u svrhe prevencije ili liječenja bolesti, za izdatke sanitetskog i potrošnog materijala, dijagnostičkih sredstava te lijekova i sredstava koji se mogu kupiti bez recepta.
- 2.5.** Porezni obveznik može dio osobnog odbitka za zdravstvene potrebe koristiti pod uvjetom da su navedene zdravstvene usluge obavljene u zdravstvenoj ustanovi ili od zdravstvenog radnika privatne prakse koji su ovlaštene odnosno registrirane za obavljanje zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, te ako poreznoj prijavi priloži vjerodostojne isprave o nastalim izdacima (izvorne račune zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika privatne prakse, potvrde o plaćenju participaciji s imenom i prezimenom osiguranika), dokaze o njihovom plaćanju te izjavu da za te svrhe nije primio darovanja.

3. Dio osobnog odbitka za kupnju ili izgradnju ili investicijsko održavanje stambenog prostora

- 3.1.** Tuzemnim poreznim obveznicima priznaje se u godišnjem obračunu na temelju podnesene godišnje porezne prijave i dio osobnog odbitka do ukupno 12.000,00 kuna godišnje za rješavanje potreba trajnog stanovanja poreznog obveznika i to:
- * za kupnju ili izgradnju stambenog prostora nakon 1. siječnja 2003. godine,
 - * za investicijsko održavanje na postojećem stambenom prostoru poreznog obveznika ili njegovog bračnog druga radi poboljšanja uvjeta stanovanja, izvršeno nakon 1. siječnja 2003. godine.
- 3.2.** Za svrhe kupnje ili izgradnje ili investicijskog održavanja stambenog prostora dio osobnog odbitka može se koristiti na način da se kupnja ili izgradnja ili investicijsko održavanje stambenog prostora financira:

- * iz vlastitih sredstava, pa se dio osobnog odbitka priznaje na temelju vjerodostojnih isprava u visini stvarno nastalog izdatka, a najviše do 12.000,00 kuna godišnje, ili
- * iz sredstava namjenskog stambenog kredita, pri čemu se dio osobnog odbitka priznaje u visini plaćenih kamata, a najviše do iznosa 12.000,00 kuna godišnje.

3.3. Osobni odbitak po osnovi kupnje ili izgradnje stambenog prostora za potrebe trajnog stanovanja može se koristiti ako porezni obveznik i njegov bračni drug nemaju u vlasništvu useljivu nekretninu. Rješavanjem pitanja trajnog stanovanja smatra se kupnja prve nekretnine, uz izjavu poreznog obveznika da će se u kupljeni stambeni prostor trajno useliti.

3.4. Kupnjom stambenog prostora smatra se kupnja stana ili stambene kuće na području Republike Hrvatske za potrebe trajnog stanovanja poreznog obveznika, a dokazuje se predugovorom odnosno ugovorom o kupnji zaključenim s prodavateljem pravnom ili fizičkom osobom od 1. siječnja 2003. godine i nadalje, ovjerovljenim kod javnog bilježnika te dokazima o plaćanju (preslikama doznaka prodavateljima odnosno potvrda prodavatelja građana o primljenim uplatama).

3.5. Gradnjom stana ili stambene kuće smatra se izvođenje pripremnih radova, građevinskih radova te ugradnja i montaža opreme, gotovih građevinskih elemenata i konstrukcija prema odredbama Zakona o gradnji, a za potrebe trajnog stanovanja poreznog obveznika na području Republike Hrvatske. Gradnjom se ne smatra projektiranje i gradnja pomoćnih građevina (garaža, drvarnica, spremišta i drugog), iako se nalaze na istoj građevnoj čestici. Dio osobnog odbitka po ovoj osnovi porezni obveznik može koristiti ako posjeduje akt na temelju kojega se može graditi (građevinsku dozvolu), ugovor zaključen s registriranim izvođačem radova nakon 1. siječnja 2003., građevinske situacije odnosno račune izvođača i dokaze o njihovu plaćanju. Navedene isprave odnosno preslici tih isprava obvezno se prilažu uz godišnju poreznu prijavu, a osim podataka o broju i nadnevku računa, vrsti i količini obavljene isporuke odnosno usluge, zaračunatom iznosu, osobito trebaju sadržavati i podatke o adresi odnosno lokaciji nekretnine, ime i prezime te adresu prebivališta ili uobičajenog boravišta naručitelja.

3.6. Investicijskim održavanjem radi poboljšanja uvjeta trajnog stanovanja smatraju se sva ulaganja na postojećem stambenom prostoru u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovog bračnog druga na području Republike Hrvatske obavljena nakon 1. siječnja 2003. Podjela osobnog odbitka

po ovoj osnovi između bračnih drugova i drugih članova uže obitelji nije moguća odnosno osobni odbitak za ove namjene može po izvornom računu koristiti samo jedan od bračnih drugova. Dio osobnog odbitka po osnovi investicijskog održavanja porezni obveznik može koristiti uz dokaze o vlasništvu stambenog prostora odnosno stambene kuće, uz potvrdu o prebivalištu odnosno uobičajenom boravištu na adresi gdje se stambena jedinica nalazi te uz izjavu da u toj stambenoj jedinici stalno boravi. Porezni obveznik obavezan je posjedovati izvorne račune o izvedenim radovima odnosno uslugama izdane od registriranih izvođača, sadržaja propisanog poreznim propisima, a osobito s podacima o imenu i prezimenu naručitelja i adresi na kojoj su radovi odnosno usluge izvedene. Isprave koje dokazuju mogućnost korištenja ovog dijela osobnog odbitka porezni obveznik dužan je priložiti uz godišnju poreznu prijavu.

4. Dio osobnog odbitka za kupnju ili izgradnju ili investicijsko održavanje stambenog prostora koje se financira iz sredstava namjenskog stambenog kredita

Za namjenu kupnje ili izgradnje ili investicijskog održavanja stambenog prostora koje porezni obveznik rješava ili je riješio iz sredstava namjenskog stambenog kredita, porezni je obveznik dužan uz godišnju poreznu prijavu priložiti ugovor o namjenskom stambenom kreditu i dokaze o prebivalištu odnosno boravku u nekretnini čiju kupnju, izgradnju, odnosno investicijsko održavanje je financirao ili financira iz sredstava namjenskog stambenog kredita, a i dokaze o prebivalištu odnosno boravku u nekretnini neposredno nakon što je kupljena odnosno izgrađena. Iznimno, osobni odbitak po osnovi kamata priznaje se u slučaju kupnje, izgradnje ili investicijskog održavanja stana ili stambene kuće koja je financirana sredstvima namjenskog stambenog kredita, neovisno o nadnevklu zaključenog ugovora o kupnji ili izgradnji i ugovora o namjenskom stambenom kreditu (kredit zaključeni prije 1. siječnja 2003. godine), a uz uvjet da je namjenski stambeni kredit ugovoren uz kamatu od najmanje 6% godišnje.

5. Dio osobnog odbitka po osnovi slobodno ugovorene najamnine

Ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ne zahtijeva dio osobnog odbitka za svrhu kupnje ili izgradnje ili investicijskog održavanja stambenog prostora, dio osobnog odbitka može iskoristiti po osnovi slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja, i to najviše do iznosa u visini 50% plaćene najamnine, a do 12.000,00 kuna godišnje. Dio osobnog odbitka za tu namjenu priznaje se na temelju ugovora odnosno preslika ugovora o najmu i dokaza o plaćenju najamnini u poreznom razdoblju (preslika naloga o doznaci najmnine, potvrde najmodavca i drugih), priloženih uz godišnju poreznu prijavu. Dio osobnog odbitka po osnovi plaćene najamnine ne mogu koristiti porezni obveznici koji plaćaju zaštićenu najmninu prema odredbama Zakona o najmu.

6. Dio osobnog odbitka za darovanja

Poreznim obveznicima se osobni odbitak uvećava i za darovanja dana u naravi i u novcu doznačenom na žiro-račun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen konačni porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.